

احکام مالیاتی قانون بودجه سال ۱۴۰۵

بر اساس طبقه بندی موضوعی

مقدمه

در این نوشتار جزئیات استخراجی از جداول قانون بودجه سال ۱۴۰۵ به صورت طبقه بندی شده ارائه گردیده است. توجه به اینکه قانون بودجه سال ۱۴۰۵ مطابق اصلاحات قانون آئین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی فاقد آئین نامه های تکلیفی معمول در قوانین بودجه سنواتی و صرفاً متضمن جداول بود و می باشد، لذا ضوابط اجرایی به عنوان اصلی ترین دستورالعمل دولت و دستگاه های اجرایی در اجرای قانون بودجه است و با ابلاغ ضوابط یاد شده تکلیف دستگاه ها در جزئیات نیز مشخص می شود، بدین منظور هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۴/۱۲/۲۵ به پیشنهاد شماره ۶۶۵۱۵۹ مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۱۸ سازمان برنامه و بودجه کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور را به تصویب رساند که موارد مرتبط نیز در این نوشتار در ذیل احکام مرتبط طبقه بندی و ارائه شده است.

از جمله مهم ترین تغییرات مالیاتی بابت احکام بودجه می توان به ۱۰ درصدی شدن نرخ مالیات و عوارض ارزش افزوده کالاهای عمومی، اخذ مالیات حقوق از جمع درآمد و تغییر نرخ طبقات ماده ۸۴ ق.م.م در ارتباط با محاسبه مالیات حقوق و اخذ مالیات به نرخ ۱۰ درصد از بابت حقوق و مزایای قضات دادگستری و اعضای هیات علمی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی، افزایش سقف درآمد ابرازی جهت تعلق مشوق تبصره ۷ ماده ۱۰۵ ق.م.م، پیش بینی مالیات بر دارایی بابت املاک لوکس و خودروهای با ارزش بالاتر از مبلغ پیش بینی شده، تعیین حداقل نرخ موثر مالیاتی ۱۰٪ با اعمال جمیع مشوق ها و معافیت های بیان شده و ایجاد سقف بابت تعلق مشوق قانون تامین مالی زیر ساخت ها، اشاره نمود.

به نظر اینجانب، با توجه به شرایط جنگی اخیر و خسارات وارد شده به واحدهای اقتصادی و کسب و کارها، همچنین وضعیت ویژه بازار سرمایه، معیشت کارکنان و کارگران، و لزوم کاهش تبعات اجتماعی و اقتصادی پس از جنگ، اصلاح برخی از مواد قانون بودجه از جمله بابت موارد زیر در ماه های اخیر امری ضروری و اجتناب ناپذیر می باشد.

- پیش بینی مشوق بابت کاهش در نرخ مالیات واحدهای تولیدی برای عملکرد سال ۱۴۰۴
- کاهش در نرخ مالیات بر ارزش افزوده برای برخی کالاها و خدمات مشمول از جمله انواع کنسروجات، قند و شکر، خدمات مشاوره ای، پیمانکاری مرتبط با تعمیرات املاک و خودروی آسیب دیده در جنگ و ... برای سال ۱۴۰۵
- افزایش در نصاب مشوق ماده ۱۰۱ قانون مالیات های مستقیم (به اختصار ق.م.م) برای عملکرد سال ۱۴۰۴
- کاهش در نرخ مالیات حقوق کارکنان و تعیین نرخ مالیات ۱۰ درصد بابت مزایای بهره وری و اضافه کاری و نوبت کاری
- تمدید مواد ۲ و ۳ قانون تسهیل اجرای تکالیف مودیان جهت اجرای قانون پایان های فروشگاههای و سامانه مودیان بابت زمستان ۱۴۰۴ و سال ۱۴۰۵
- پیش بینی بخشودگی حداکثری جرائم مالیاتی قابل بخشش و امکان تقسیم در پرداخت مالیات عملکرد سال ۱۴۰۴ مودیان
- پیش بینی برخی مصادیق هزینه های تحمیلی ناشی از جنگ مزاد بر ظرفیت های قانونی پیش بینی شده در مواد ۱۶۵ و بند ۹ ماده ۱۴۸ ق.م.م به عنوان هزینه های قابل قبول مالیاتی مودیان در سال های ۱۴۰۴ و ۱۴۰۵

ضوابط مالیات حقوق و دستمزد

- سقف معافیت مالیاتی سالانه موضوع ماده ۸۴ قانون مالیاتهای مستقیم در سال ۱۴۰۵ مبلغ ۴.۸۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال (ماهانه ۴۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال) تعیین می شود.
- نرخ مالیات بر مجموع درآمد حقوق کارکنان دولتی و غیردولتی از قبیل حقوق و مزایا، مقرری یا مزد، حق شغل، حق شاغل، حق الزحمه، حق مشاوره، حق حضور در جلسات، پاداش و کارانه، حق السعی، اضافه کار، رفاهی و انگیزشی، بهره وری، هر گونه پرداخت کارکنان (پرسنلی) از محل ماده (۲۱۷) قانون مالیاتهای مستقیم، فوق العاده حق التدریس، حق التحقیق، حق پژوهش و حق کشیک بعد از اعمال معافیت ماده ۸۴ ق.م.م به شرح جدول صفحه بعد :

نسبت مازاد	تا	نرخ
۴.۸۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۹.۶۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۱۰ درصد
۹.۶۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۱۲.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۱۵ درصد
۱۲.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۱۴.۴۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۲۰ درصد
۱۴.۴۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۱۶.۸۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۲۵ درصد
مازاد ۱۶.۸۰۰.۰۰۰.۰۰۰		۳۰ درصد

نرخ مالیات اعضای هیأت علمی دانشگاه ها و مؤسسات پژوهشی و آموزشی و قضات دادگستری از شمول این حکم مستثنی و مشمول مالیات به نرخ ۱۰ درصد می باشند.

- وفق ماده ۱۶ ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور، دستگاه های اجرایی می توانند در سال ۱۴۰۵ حداکثر معادل یک ماه حقوق و مزایای مندرج در احکام کارگزینی را در صورت وجود اعتبار در سقف اعتبارات تخصیص یافته دستگاه اجرایی به عنوان پاداش پرداخت نمایند. به موجب بند (ت) ماده (۲۵) قانون برنامه پرداخت حداکثر یک ماه پاداش مذکور به اعضای هیئت مدیره / هیئت عامل و کارکنان شرکت های دولتی (اعم از شرکت های مستلزم ذکر یا تصریح نام) بانک ها و بیمه های دولتی با رعایت قوانین و مقررات مربوط و مطابق با آیین نامه انتظام بخشی، شفاف سازی و ضابطه مندسازی درآمدها و هزینه های شرکت های دولتی موضوع تصویب نامه شماره ۵۳۸۲۷/ت-۶۱۲۷۱ ه- تاریخ ۱۴۰۲/۰۳/۲۹ هیئت وزیران با اصلاحات بعدی، پس از تصویب مجامع یا شوراهای عالی آنها مجاز است.

ضوابط مالیات مشاغل

- به منظور تسریع و تسهیل رسیدگی به پرونده های مالیاتی، اختیار سازمان امور مالیاتی کشور در تبصره ماده (۱۰۰) قانون مالیات های مستقیم در خصوص معافیت مؤدیان از انجام بخشی از تکالیف قانون مذکور از قبیل نگهداری اسناد و مدارک و ارائه اظهارنامه مالیاتی برای عملکرد سال ۱۴۰۴ به حداکثر یکصد و پنجاه برابر میزان معافیت موضوع ماده (۸۴) قانون مالیات های مستقیم اصلاحی مصوب ۱۳۹۴/۴/۳۱ به مبلغ ۷۲۰.۰۰۰ میلیون ریال افزایش می یابد.

- میزان معافیت درآمد مشمول مالیات سالانه مستغلات اشخاص فاقد درآمد موضوع ماده (۵۷) قانون مالیات های مستقیم اصلاحی مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ و میزان معافیت درآمد مشمول مالیات سالانه مالیات بر درآمد مشاغل موضوع ماده (۱۰۱) قانون مذکور مبلغ دو میلیارد و هشتصد میلیون (۲.۸۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال تعیین می شود.

- درآمد سالانه مشمول اشخاص موضوع بند "ل" ماده (۱۳۹) قانون مالیاتهای مستقیم تا معادل دو برابر سقف مالیاتی ماده (۸۴) قانون مذکور یعنی مبلغ ۹.۶۰۰ میلیون ریال معاف است و مازاد بر آن حسب مورد به نرخ قانون مالیات های مستقیم مشمول مالیات است.

ضوابط مالیات بر خودروی گران قیمت

- انواع خودروی سواری و وانت دو اتاق (کابین) دارای شماره انتظامی شخصی در اختیار مالکان اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی که قیمت روز خودروی آنها بیش از هفتاد و پنج میلیارد (۷۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال است نسبت به مازاد بر این مبلغ مشمول مالیات سالانه خودرو به نرخ یک درصد (۱٪) می گردند.

ضوابط مالیات بر املاک گران قیمت

- زمین های دارای کاربری مسکونی که ارزش روز آنها بر مبنای آخرین ارزش معاملاتی موضوع ماده ۶۴ ق.م.م.ب بیش از پانصد میلیارد (۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال باشد و زمین های فاقد اعیانی دارای کاربری اداری و تجاری و واحدهای مسکونی که ارزش هر یک از آنها بیش از هفتصد و پنجاه میلیارد (۷۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال باشد، مازاد بر این مبلغ مشمول مالیات به میزان دو در هزار می شوند.

ضوابط مالیات بر ارزش افزوده

- در سال ۱۴۰۵ نرخ مالیات بر ارزش افزوده موضوع ماده (۷) و نرخ مالیات بر ارزش افزوده و جریمه موضوع بند "ب" ماده (۲۶) قانون مالیات بر ارزش افزوده به میزان یک واحد درصد به عنوان سهم دولت افزایش می یابد تا کل نرخ مالیات بر ارزش افزوده برابر (۱۰) واحد درصد گردد و منابع صرف متناسب سازی حقوق بازنشستگان گردد.

- حداقل نرخ عوارض کالاهای آسیب رسان موضوع کالاهای مشمول ماده ۴۸ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) معادل ۲ درصد می باشد.

- وفق بند ۹ ماده ۶۷ ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور، در راستای اجرای ردیف ۱-۶ جدول منابع الزامات قانون سازمان امور مالیاتی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف اند در موارد ابهام در خصوص فهرست کالاهای

آسیب رسان موضوع ماده (۴۸) قانون الحاق (۲) و بند (پ) ماده (۲۶) قانون مالیات بر ارزش افزوده (به شرح پیوست)، حداکثر تا پایان اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۵ مصادیق مربوط را تعیین و اطلاع رسانی نمایند.

درآمدهای حاصل از اجرای ماده (۴۸) قانون الحاق (۲) به ردیف درآمدی ذی ربط جدول شماره (۵) قانون و درآمدهای حاصل از اجرای بند (پ) ماده (۲۶) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰ با اصلاحات بعدی به ردیف درآمدی ذی ربط واریز می شود.

- وفق ماده ۸۰ ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور، شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران مکلف است تمامی وجوه مربوط به فروش داخلی فرآورده های نفتی و عوارض و مالیات بر ارزش افزوده را به حساب سازمان هدفمندسازی یارانه ها واریز نماید و آن سازمان مبالغ مربوط به مالیات بر ارزش افزوده را به صورت علی الحساب به حساب رابط تمرکز وجوه سازمان امور مالیاتی واریز نماید تا در مقاطع سه ماهه براساس اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده، بدون نیاز به ابلاغ تخصیص سازمان نسبت به تسویه حساب با سازمان امور مالیاتی اقدام نماید.

- وفق ماده ۴۲ ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور، شرکت توانیر مکلف است حق بیمه و عوارض دریافتی حوادث طبیعی ساختمان ها از مردم را حداکثر با فاصله ۱۵ روز به ردیف درآمدی (۱۶۰۱۶۶) نزد خزانه داری کل کشور واریز نماید.

شرکت های متصدی دریافت قبوض با همکاری بانک مرکزی موظفند به نحوی عمل نمایند که از ابتدای مهر سال ۱۴۰۵ وجوه مربوط به انواع عوارض، مالیات بر ارزش افزوده و غیره مندرج در قبوض همزمان با واریز وجه به بانک به سرفصل حساب های مربوطه واریز شود.

معافیت ها و مشوق ها

- مجموع معافیتها، نرخ صفر مالیاتی، کاهش نرخ مالیاتی و سایر مشوقهای مالیاتی اشخاص حقیقی و حقوقی از محل مجموع درآمدهای حاصل شده برای عملکرد سال ۱۴۰۵ کلیه مؤدیان به استثنای معافیتهای دارای سقف زمانی مشخص و ماده (۸۱) قانون مالیاتهای مستقیم و موارد مندرج در مواد (۲)، (۱۳۹)، (۱۴۱)، (۱۴۳)، (۱۴۳ مکرر)، (۱۴۵) و (۲۸۰) این قانون و معافیتهای موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاستهای کلی اصل چهارم ۴۴ قانون اساسی مصوب ۱۳۸۸/۰۹/۲۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی و قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۲/۰۲/۱۱ برای اشخاص حقوقی تا مبلغ شش هزار میلیارد (۶.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال و اشخاص حقیقی تا مبلغ ششصد میلیارد (۶۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال درآمدمشمول مالیات (سود خالص) قابل اعمال است.

- سقف معافیت مالیاتی و اعتبار مالیاتی اشخاص حقوقی مشمول قانون تأمین مالی تولید و زیر ساختها مصوب ۱۴۰۳/۰۲/۲۲ برای عملکرد سال ۱۴۰۴ مبلغ ۲.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ میلیون ریال می باشد.

- حداقل نرخ مؤثر مالیات (نسبت مالیات به مجموع سود معاف از مالیات و سود مشمول مالیات) برای سود (مشمول و معاف) مازاد بر سیصد (۳۰۰) میلیارد ریال پس از اعمال کلیه معافیتها، نرخ صفر مالیاتی، کاهش نرخ مالیاتی و سایر مشوقهای مالیاتی برای عملکرد سال ۱۴۰۵ اشخاص حقوقی (به استثنای درآمدهای برخوردار از مزایای مذکور که دارای سقف زمانی مشخص می باشند و بازه زمانی آنها قبل از لازم الاجرا شدن این قانون شروع شده است، سرمایه گذاریهای انجام شده موضوع بند (ث) ماده (۱۳۲) قانون مالیاتهای مستقیم تا پایان سال ۱۴۰۴ و همچنین درآمدهای موضوع ماده (۸۱)، تبصره (۴) ماده ۱۰۵، ماده (۱۳۹)، تبصره های (۱ و ۲) ماده (۱۴۳)، ماده (۱۴۳ مکرر)، بندهای (۳) و (۵) ماده (۱۴۵) و ماده (۲۸۰) قانون مالیاتهای مستقیم، کلیه درآمدهایی که مشمول قانون مالیاتهای مستقیم نیستند از جمله ماده (۲) قانون مذکور و نیز ماده (۳۶) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ (برای تعیین سقف معافیتهای مالیاتی مشمولین این بند در این قانون معادل ۱۰ درصدی باشد).

- در تبصره (۷) ماده (۱۰۵) و تبصره ماده (۱۳۱) قانون مالیات های مستقیم اصلاحی مصوب ۱۳۹۴/۴/۳۱ بعد از عبارت "ده درصد" (۱۰٪) عبارت "مازاد بر چهل و پنج درصد (۴۵٪)" اضافه می شود. معافیت ناظر به مواد مذکور برای عملکرد سال ۱۴۰۴ است.

- میزان انتشار اوراق مالی اسلامی دولت برای مصارف بودجه عمومی با استفاده از معافیت ها و مستثنیات موضوع ماده (۱۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور فارغ از وجود یا عدم وجود نهاد واسط مبلغ ۱۰.۳۰۰.۰۰۰.۰۰۰ میلیارد ریال می باشد که نرخ مالیات بر معاملات اوراق مالی اسلامی دولت، نرخ مالیات کارمزد قرارداد تعهد پذیره نویسی و قرارداد معامله گری اولیه اوراق مالی اسلامی دولت و شهرداری ها، نرخ مالیات کارمزد انتشار و معاملات اوراق مالی اسلامی دولت و شهرداریها در بازارهای اولیه و ثانویه، صفر درصد می باشد.

- میزان سقف انتشار اوراق مشارکت شهرداریهای کشور و سازمانهای وابسته با تضمین بازپرداخت اصل و سود این اوراق به نسبت پنجاه درصد (۵۰٪) دولت و پنجاه درصد (۵۰٪) شهرداریها ۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰ میلیارد ریال،

- وفق ماده ۹۷ ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور، معاملات بین ارکان انتشار و دریافت و پرداخت های مربوط به انتشار اوراق مالی اسلامی دولت در سقف قانون و سایر ظرفیت های قانونی صرف نظر از استفاده یا عدم استفاده از نهادهای واسط، مشمول استفاده از معافیت ها و مستثنیات حکم ماده (۱۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴ با اصلاحات بعدی می شود.

- وفق ماده ۹۸ ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور، تمامی اشخاص حقوقی دولتی و نیز شرکت های دولتی که بر اساس قوانین و مقررات مربوط به سپرده گذاری آنها مجاز است، اجازه دارند وجوه نقد خود را راساً یا از طریق نهادهای مالی مجاز موضوع بند (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴ با اصلاحات بعدی در اوراق بهادار دولتی سرمایه گذاری کنند.

استفاده از وجوه مذکور برای خرید اوراق بهادار دولتی صرفاً در بازار ثانویه مجاز است. سود حاصل به سپرده گذار پرداخت می شود تا در چارجوب قوانین و مقررات مربوط مصرف شود.

حقوق ورودی

- نرخ عوارض تبدیل پلاک خودروهای وارد شده تا پایان سال ۱۴۰۳ به مناطق آزاد تجاری - صنعتی به پلاک ملی معادل حقوق ورودی خودروی مشابه در سال ۱۴۰۴ می باشد.

- حقوق گمرکی واردات دارو، ملزومات مصرفی پزشکی، شیر خشک اطفال و مواد اولیه آنها، بر اساس ارزش مبنای ثبت سفارش یک درصد می باشد.

- حقوق گمرکی گوشیهای تلفن همراه با قیمت از ۶۰۰ یورو تا ۹۰۰ یورو معادل ۱۵ درصد می باشد.

- حقوق گمرکی گوشیهای تلفن همراه با قیمت بالای ۹۰۰ یورو معادل ۳۰ درصد می باشد.

- نرخ ارزش مبنای محاسبه حقوق ورودی سایر کالاها متوسط نرخ ارز در بهمن ماه سال ۱۴۰۴ در بازار مورد تأیید بانک مرکزی می باشد.

- حقوق گمرکی واردات اسباب بازی و کالاهای فرهنگی ۶ درصد می باشد.

- وفق ماده ۲۸ ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور، به استناد ردیف درآمدی ذی ربط جدول شماره (۵) قانون و در اجرای ماده (۴۲) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰ با اصلاحات بعدی، گمرک مکلف است نسبت به اخذ دوازده در هزار ارزش گمرکی کالاهای وارداتی که حقوق ورودی آنها وصول می شود اقدام و درآمد حاصله را به ردیف درآمدی مذکور واریز نماید.

سایر موارد

- نرخ سود ویژه شرکتهای مشمول در فهرست واگذاری با اعمال حکم ماده ۴ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت ۲ مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ در خصوص آنها ۵۰ درصد و مالیات شرکتهای مشمول در فهرست واگذاری با اعمال حکم ماده ۴ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت ۲ در خصوص آنها ۲۵ درصد می باشد.
- سقف نسبت خالص پرداختی متوسط ماهانه حقوق و مزایای مستمر و غیرمستمر در سال برای تمامی گروههای مختلف حقوق بگیر به استثنای قضات و اعضای هیات علمی و موارد جزء (۲) بند "ت" تبصره (۱۲) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور، از هر محل و تحت هر عنوان به حداقل مبلغ مندرج در حکم کارگزینی و قرارداد منعقد ماهانه حقوق بگیران ۷ برابر می باشد.

حمید خادم

حسابدار رسمی و مشاور رسمی مالیاتی

۸ فروردین ۱۴۰۵